

Prd. 11. num. 33.

H

Q. D. B. V.

1727 1800

DISSERTATIONEM INAUGURALEM JURIDICAM
DE EO QVOD JUSTUM EST

20

CIRCA

SALARIA AC HONORARIA
ADVOCATORUM

PRÆSIDE

JOHANNE GODOFREDO
KRAUSIO, D.

INSTIT. IMPER. PP. CURIÆ PROVINCIALIS
SCABINATUS ET FACULTATIS JURID. VITEMBERG.
JUDICII ITEM PROVINCIALIS INFERIOR. LUSAT.
ASSESSORE

1727

PRO LICENTIA

SUMMOS IN UTROQUE JURE HONORES
AC PRIVILEGIA

RITE CAPESSENDI

AD DIEM IV. NOVEMBR. MDCCXXVII

IN AUDITORIO MAJORI

HORIS ANTE ET POST MERIDIEM CONSVETIS

PUBLICÆ CENSURÆ SUBJICIT

JOH. FRIDERICUS AUTENRITH

VITEMBERGENSIS

ADVOCATUS ET NOTAR. IMMATR.

VITEMBERGÆ, Ex OFFICINA FINCELIANA.

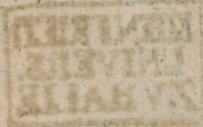

DE TO QVOD IUSTITIA EST
DISTRIBUTIONEM INAEQUALITATEM IUSTITIAE

SALARIA ACHONORARIA
ADVOCATORUM

JOHANNES GODEFRIDO

PROFESSOR
PRIVILEGIUM
SALARIUM
ADVOCATORUM
MAGISTER
MAGISTER
MAGISTER

ADVOCATORUM
MAGISTER
MAGISTER
MAGISTER

ILLUSTRI
ATQVE EXCELLENTISSIMO
DOMINO
LEBERECHT
de GUERICKE
REGII PRUSSICI REGIMINIS ET SA-
CRI CONSISTORII IN DUCATU MAGDE-
BURGENSI DIRECTORI ARCANORUMQUE RE-
GIORUM CONSILIARIO

DOMINO MEO GRATIOSISSIMO

PERPETUAM FELICITATEM

MILITARIA

ATQUE EXCELLENTISSIMO

EXCELLENTISSIMO

LIBRARIE

DE GUERRE

REGI PRUSSIE REGIMINE ET SA
GRE CONSISTORII DE STATU NAVALI
REGIMINE ET SA
SACRISSE

DOMINO MIO BRATISSIMO

(Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page)

ILLUSTRIS
ATQVE
EXCELLENTISSIME
DOMINE
GRATIOSISSIME

raedicant TVAS, quas mereris' laudes, uirtutes, quibus eluces, concelebrant, merita, quae in Rempublicam per magna sunt, collaudant omnes, et admirantur. Neque immerito. Talem enim TE praebes, qualem Principes ac summi Viri peroptant. Id ipse, si mihi dicere liceat, saepe sum expertus. Ex quo, **ILLVSTRIS DOMINE**, me do-
mum

num TVAM recepisti, et Filios TVOS institutioni ac fidei meae commisisti, tantam mihi gratiam fecisti, ut illius memoriam nunquam sim depositurus. Haec talia animo mecum reputans, id consilii cepi, ut ILLUSTRIS EXCELLENTISSIMO NOMINI TVO, hanc Inauguralem Disputationem inscriberem, pariter ac consecrarem. Quam ut oculis gratiosissimis perlustres, eandemque tanquam gratiae documentum mentis accipias, submisisse contendo. Oro inter ea Deum, ut TE, una cum ILLUSTRIS FAMILIA, omni felicitatis genere cumulatisimum, quam diutissime fervet, ac tueatur. Nihil ego expeto, quam ut in TVA gratia me conservare, Patrocinio TVO, cui me summa animi religione commendo, dignari, quae TVA est benevolentia, nunquam cesses.

ILLUSTRIS ET EXCELLENTISSIMI
NOMINIS TUI

Dabam
Vitembergæ die 4. Nov.
1727.

*Cultor perpetuus,
servus humilissimus,*

JO. FRIDERICUS AUTENRITHIUS,
Vitembergenfis.

§. I.

Orum officia, qui causas o-
lim, initio cumprimis Reipu-
blica Romanæ, tuebantur &
perorabant, nullo in quæstu &
lucro fuisse, sed Clientibus gra-
tis præstita a Patronis, satis a-
bundeque historiarum monu-
menta testantur. ROMULUS

*Olim Patro-
cinia Clie-
ntibus gratis
sunt præsti-
ta.*

enim, Urbe Romanâ condita, plebem a Patribus di-
stinguens, conservandi mutui favoris ergo, svavi
compellatione Clientum & Patronorum excogitata,
plebejos, nulla adstrictos necessitate, sed liberos, vo-
luit, ut, quem quisque vellet e Patribus, sibi Patronum
eligeret, cujus officium, patrociniò suscepto, erat, ut
pro Clientis, in fidem clientelamque suscepti fortunis
ubique, ubi opus erat, in judiciis vero maxime, lo-
queretur, inimicorum impetus propulsaret, causas
studiosè defensitaret, legumque scientiam & com-
merciorum artem ipsum doceret; ut vero pro pa-
trociniò mercedis quicquam, utpote quod turpe Ro-
manis visum, acciperet, tantum aberat, ut contra,
quemadmodum jam dictum, gratis esset hoc genus
officii præstandum. Ne vero prorsus sine fructu

*Sanctio ac
Instituta
Romuli.*

A 2

Patro-

Patronorum præstaretur labor, Plebejis ROMULUS injunxit, ut debita Patronis obsequia exhiberent Clientes, iisque, necessitatis telo urgente, aut paupertate pressis, suas communicarent opes. Atque hoc institutum, ut eo sanctius & a Patronis & a Clientibus æque observaretur, lege publica, quam Decemviri deinde inter suas retulerunt, hujus tenoris: PATRONUS. SI. CLIENTI. CLIENSVE. PATRONO. FRAUDEM. FAXIT. PRODITOR. ESTO. a ROMULO cautum dicitur. confer. PLUTARCHUS in Vita ROMULI. DIONYS. HALICARN. Lib. II, *Antiquit. Rom.*

§. II.

Idem observabatur post Romulum etiam Regibus ejectionis.

Hoc, quod sanxerat Imperii Romani Conditor, in animis radices tam altas egerat, ut labente tempore, Regibus etiam ejectionis, optimi quique, atque arte dicendi peritissimi, Viri, inter Patricios Senatoresque essent, qui vel laudis saltem, gloriæque stimulo incitati, causas civium defendere, fugientiumque ad sese patrocina, more institutoque Majorum, gratis in se suscipere, non dubitabant, quemadmodum id CICERO innuit *Lib. II. de Offic. Diserti. Orat.* inquit, igitur hominis & facile laborantis, quodque in patriis est moribus, multorum causas, & non gravate, & gratuito defendentis, beneficia & patrocina late patent. cujus asserto jungatur fas est OVIDII *Lib. I. Amor. Eleg. X.*

Turpe reos emta miseros defendere lingua,

Quod faciat magnos turpe tribunal opes.

Monente enim FABIO *Lib. XII. Instit. Orat. Cap. 7.* non vendere operam, nec elevare tanti beneficii auctoritatem, longe honestissimum, ac conditione sua quam dignissimum, judicabant, cum pleræque res, alias,

lias; quæ pretium habent, tali ratione viles videri possent. confer. B. BEYER. in *Delineat. Jur. Civ. secundum Pandectas Tit. de Postulando §. 37. in Not.*

§. III.

Ubi vero non gradu, sed præcipiti cursu a virtute descitur, ad vitia transcursum; vetus disciplina deserta, nova inducta, a negotiis in otium conversa civitas, simul etiam veterum mores Patronorum negligi a successoribus cœperunt. Namque titulum aliquem speciosum vel recte submentientes, munera a Clientibus poscebant, vel etiam ea palam, quæ antea Plebeji atque Clientes Natalibus, Calendis Januarii, Saturnalibus, Natalitia scilicet, Srenas, Xenia, & id genus alia, sponte, in grati animi tesseram obtulerant, jure & grandiore summa exigebant, ut, tradente LIVIO *L. 36. C. 4.* plebs vectigalis & stipendiaria esse inciperet; Huic malo medendum erat, ne majora caperet incrementa, magisque in materiam frondemque effunderetur; ideoque per Plebiscitum, M. CINCIO Tribuno Plebis, eidem obviam eundem existimabant, legemque, CINCIAM vulgo dictam, in Tributis Comitibus, svasu Q. FABII MAXIMI Anno U. C. 549. SEMPRONIO TUDITANO & CORNELIO CETHOJO Consil. hujus tenoris: NE QVIS OB CAUSAM ORANDAM DONUM MUNUSVE CAPIAT. constituebant, quam in Legem, ut ex Rubrica *Leg. 29. ff. de LL.* patet, PAULUS, Jctus, peculiarem Commentarium conscripserat, quem quidem, quantum nobis constat, nostram attingere ætatem non permisit temporis injuria. At ejus in locum successus est FRID. BRUMMERI, antiquitatum, juris potissimum, diligentissimi investigatoris, Tractatus

Mores veterum Patronorum quomodo mutati.

Lex Cincia mores pristinos revocavit.

in *Legem Cinciam*, ubi, quæ eo pertinent, diligentissime omnia corrasit, collegitque, atque acri subtilique ingenio & iudicio percensuit.

§. IV.

Varia Legis Cinciae mutationes adducuntur,

Augustus cum sanctione pœnali Legis Cinciae dispositionem revocavit.

Cinciam vero Legem crebris hinc inde mutationibus obnoxiam, nec unquam magis impune violatam fuisse, quam de Reipublicæ imperio decernantibus POMPEJO & CÆSARE recte docet BRUMMERUS in *Comment. ad Legem Cinciam Cap. III. n. 1.* infimul tradens, contemptum hujus Legis præter indies crescentem magis magisque Oratorum improbitatem, vel ideo etiam non parum egerminasse, & auctum fuisse, quod ista lex horum ex numero videretur quas dicere imperfectas amant JCTI. Quibus de causis AUGUSTUS, in quem Lege Regia omne jus populi Romani delatum erat, eam Legem, quam diximus *Cinciam*, antiquatam fere, & penitus quasi contemptu oppressam, postliminio restituit, ex imperfecta, quod sanctio pœnalis deesset, vid. ULPIANI *Fragmenta Tit. 1.* constituta *pœna quadrupli*, efficiens perfectam, ut nimirum, monente DIO in *Lib. LIV.* Oratores, pecunia pro causis orandis accepta, *quadruplum* ejus, quod datum erat, restituere tenerentur.

§. V.

Lex Cinciae temperata a CLAUDIO.

At nec hicce rigor Legis diuturnus fuit. Namque CLAUDIUS teste TACITO *Lib. XI. Ann. Cap. 5.* Legis Cinciae temperamentum constituit, permittitque, ut pro causa oranda a Patronis pecunia *ad denariusque sestertia* acciperetur, quæ summa secundum computationem BUDÆI *Lib. 5. de Aſſe* & GRONOVII *de sestertius, Cap. 15.* secundum nostræ monetæ usum *ducenta-*

ducentos & quinquaginta aureos Rhenanos comprehen-
dit. Id deinde NERO testante TACITO *Lib. XIII. Ann. Cap. 4.* novo quodam SCto, *Legem Cinciam* revo-
cans, abrogavit; TRAJANUS contra Consti-
tutionem CLAUDII monente PLINIO *Lib. V. Epist. 14.* renovavit, ita tamen, ut & postea, testante eo-
dem PLINIO *Lib. V. Epist. ult.* SCto cautum fuerit, ut
litigantes jurare deberent, priusquam agerent, a se
nihil ob patrociniū cuiquam datum promissum-
ve fuisse, quanquam, negotio peracto, decem millia
sestertiorum dare permittebatur. BRUMMER. *d. l. Cap. VI. n. 5. in med.* At nec hoc stetit diu, sed brevi
post expirasse iterum, docet locus PAULI *L. 38. §. 1. ff. Locati. confer. L. ult. C. de conduct. ob causam dat.*

NERO re-
vocavit
sanctionem
Legis Cin-
ciae.
TRAJA-
NUS Clau-
dii Consti-
tutionem
renovavit.

§. VI.

Sicuti vero, causarum numero indies crescente, vix
S ac ne vix quidem, ab Imperatoribus impediri po-
terat, quin Casarum Patroni, fraude, technis, ac a-
stutia, pro felicitate ingeniorum ad fallendum para-
tissimorum, modos rationesque excogitarent, quas
serie longa refert BRUMMER. *c. l. Cap. IX.* quibus Cin-
ciae Legis aliarumque Constitutionum rigorem cir-
cumvenirent; Ita tandem evenit, ut a Clientibus pro
opera exigere salaria, casarum Patronis indulgere-
tur. Erat autem distinctio, tempore cum primis CON-
STANTINI M. sequentiumque Imperatorum, inter
Advocatos *Statutos*, *Supernumerarios* atque *Honoratos*.
Statutis quorum certus erat numerus, certa matri-
cula, quique designatum habebant forum, quo nun-
quam egrediebantur. *Leg. 13. L. 8. L. 11. L. 7. L. 3. C. de*

Causae cur
postmodum
ea, quae an-
tea monita,
in desuetu-
dinem abi-
ere.
Distingue-
batur post-
modum in-
ter Advoca-
tos.
De Advocatis
statutis
Advoc. & quinam?

Advoc. I. L. ult. C. de Assessor. non salaria tantum amplissima solvebantur, his imprimis, quibus Fisci cura patrociniūque erat creditum, L. 7. §. 2. C. de Adv. II. fed & strena, ut Comitibus Consistorianis, Calendis Januarii, a Præfecto Prætorio, offerebatur, L. 4. §. 1.

De Advocatis supernumerariis & quinam? L. 7. §. 4. C. eod. *Supernumerariis* autem, uti vocabantur isti, qui supra numerum *statutorum* constituti, certoque foro haud addicti erant, sed ubique causas perorare poterant in *statutorum* aliquando demortuorum locum successuri L. 13. C. de *Advoc.* salaria publica constituta non erant, sed a Clientibus talia pro patrociniō exsolvebantur. BRUMMER d. l. Cap. X. n.

De Honoratis et quinam? 3. *Honoratis* tandem, quo nomine illi insigniebantur, qui Magistratus officio defuncti ad pristinum Advocacionis munus se receperant, Imperatores VALENTINIANVS et VALENS in L. 6. §. 5. C. de postulando causas quidem, tantum vero aberat, ut ad turpe compendium, stipemque deformem, quemadmodum in dicta Lege dicitur, ut potius gratis, atque ad laudis augmenta quærenda, orare permittebant: Satis enim bonorum, ad vitæ sustentationem, lex administratis officiis, existimabantur adepti, ut patrociniū gratis, vel sola laudis gloria contenti, suscipere possent. Confer. TIRAQUELLVS de Nobilit. Cap. 29. §. 53. PANCIROLLVS Lib. I. Thesaur. Var. Lect. Jur. Civ. Cap. 32.

§. 7.

Quid a FRIDERICO II. ratione honorarium constitutum?

Tandem Fridericus II. monente B. BEYERO in *Delinæat. jur. Civ. secundum Pandect. Tit. de Postulando th. 38.* Constitutionem quandam promulgavit, qua Advocatis, *sexagesimam partem* rei, quæ petebatur, si aestimari posset, honorarii loco, constituit; sin vero aestimationem minus pateretur res, honorarii

rii

rii determinationem iudicis ab arbitrio pendere sanc-
civit. Vid. LINDENBROGIUS in Cod. Legum Anti-
quarum Lib. I. Constit. Sicular. Tit. 83. Sed quid? hæc om-
nia hodie obscurata sunt, evanuerunt, et in de-
suetudinem prorsus abierunt; Namque Clientibus
officia Advocati gratis non amplius præstant regula-
riter, nec in constituendis salariis ac honorariis me-
morata Advocatorum distinctio attenditur, multo
minus ea, ex æstimatione rei, in iudicium deductæ, æ-
stimari solent, atque adjudicari.

obscuro
in al
Quid ho-
die?

§. VIII.

Nec est, quod e longinquo opus habeas rationes ar-
cessere. Naturalis æquitas dicitur, ut laboris
quisque alterius causa suscepti, factique præmium,
remunerationemque referat, idque vel ideo magis,
cum pretia rerum aucta hodie, tempora deteriore
statu, quinimo versa fere et mutata in pejorem par-
tem omnia videamus. Advocati autem, uti nec ven-
to, ita nec solis encomiis ac privilegiis vivere pos-
sint, insimul metuendum, ne denegata justa honesta-
que remuneratione ac satisfactione, vel negotiis præ-
ferant otium, vel deficientibus ad vitæ sustentationem
necessariis, ad quæstum turpem proflire cogantur
et invitentur. Conf. BESOLD. in Politic. C. 2. n. 10.
addatur GARPZOVIVS L. 3. Resp. 1. n. 13. dicens, Ad-
vocatam, cui non satisfiat, nec bene posse studere.

Rationes
mutationis

§. IX.

Ea itaque, causarum Patronis, quæ hodie in remu-
nerationem præstiti patrocini solvuntur, vel
sunt *salaria* certa & determinata, vel *honoraria*. Dif-
ferunt inter se ita, ut monente P. PETRO MULLERO
ad

Advocatis
tam *salaria*
quam *hono-*
raria hodie
ad præstantur.

B

*Quomodo
inter se dif-
ferant?*

ad STRUVII *Syntagma Jur. Civil. Exerc. VII. tit. II. lit. §*
salaria plerumque certam, & vel ad certam causam,
 vel ad certum tempus mensuratam quantitatem com-
 prehendant; *Honoraria*, vero determinata certo non
 sunt, sed secundum operarum præstantiam demum
 æstimentur, & solvantur. Quæ quidem differentia
 sancitis jurium Civilium non adeo conveniens est,
 quemadmodum patet ex *L. 56. §. penult. ff. & L. 17. C.*
Mandati L. 1. §. 12. ff. de extraord. cogn. Quapropter et-
 iam JCTI promiscue istis utuntur vocabulis; vid. *Ry-*
LAND. de Commissariis, Lib. VII. Cap. 7. n. 1. COLLEGI-
UM JUR. ARGENTORATENSE Tit. Mandati ch. 17. n.
3. VINNIUS ad §. fin. Inst. eod. n. 1. & 2.

*Salaria
sunt vel pub-
blica vel
privata.*

§. IX.
Salaria vel *publica* sunt, & a Principe aut Magistra-
 tu constituantur, vel *privata*, quæ a Clientibus cau-
 sarum Patronis conventionem promittuntur. Ea hodie
 perquam sunt rara, nec, nisi Fiscis, aut quibusdam
 in locis, pauperum Advocatis, in specie constitutis,
 dantur; Hæc vero frequentiora, dum aut totius in-
 intuitu causæ, in judicium deductæ, promittuntur,
 aut in singulos annos, qua de re annua dicuntur,
 determinari solent.

*Quid loco
salarium præ-
standum.*

§. XI.
 Quemadmodum vero a mera conventionem deter-
 minatio pendet, propterea, quod in Contractibus
 pro lubitu objecta determinare possumus, §. 18.
Inst. de inutil. stipulat. ita dubitandum non est, eorum
 determinationem ex operis & labore præstito cen-
 sendam non esse. Extra dubitationis enim aleam
 equidem positum est, Advocatos, pro salario con-
 stituto, quosvis labores, vel in lite, vel intra consti-
 tutum

*Num ad
labores præ-
stitos in de-
terminatione
respici-
endum sit?*

tum temporis ipatium, de quo conventum est, ob-
 venientes suscipere, suaque officia prestare teneri;
 At invidere iis, & licere, minime decet, si absque
 magno labore, pingue quoddam salarium lucrentur.
 Eorum enim officium non ex labore solum, sed et-
 iam ex dexteritate, ingeniique promptitudine & sag-
 acitate censendum. Accedit, quod praterita ipsorum
 studia simul consideranda, quibus prompti consilii
 habitum sibi compararunt.

§. XII.

Quæ a nobis dicta sunt, notabili confirmantur ex-
 emplo, quod refert CAROL. MOLIN. in Reg. de
 verisimili n. 53. JACOBI scilicet MARESCOTI, doctis-
 simi Advocati in Senatu Parisiensi, tempore CA-
 ROLI VII. LUDOVICI XI. & CAROLI VIII. Is enim,
 cum ob breve quidem, sed perquam erudite elabo-
 ratum scriptum, quod Salvationem vocant, Clientu-
 lus impar quoddam honorarium offerret, hoc mo-
 deste renuit, dicens, se accepturum, quodcunque
 demum scripti pretium in casum victoriæ a iudice sta-
 tueretur. Reportata tandem victoria, & cum cen-
 sendæ essent litis expensæ, facta pariter hujus mo-
 menti mentione, Senatus existimavit, promeritum i-
 sto scripto fuisse Advocatum *sexaginta libras Parisien-
 ses*, siquidem non brevitatis attendenda, sed litis ipsius,
 doctrinæ pariter, eminentisque scientiæ Advocati,
 scripto isto egregie declarata, habenda esset ratio.

Confirmantur exem-
 plo.

§. XIII.

*Salarium
promissum
ex capite
lesionis ul-
tra dimidi-
um impu-
gnari ne-
quit.*

Quibus ex dictis sua sponte fluit, conventionem de certo salario præstando Advocatum inter et Clientem initam, ex dispositione *Leg. 2. C. de rescind. vend.* minime impugnari posse. Ad hanc enim impugnationem requiritur, ut tempore celebratæ conventionis ac initi Contractus sufficiens adfit læsio *L. 4. et 8. C. de Resc. Vendit.* quæ tamen vix ac ne vix quidem, præsentī in casu poterit probari, dum labores ac operæ Advocatorum in lite mandata ab eventu quodammodo incerto pendent, neque ab initio statim sufficienter prævideri possunt. Nunquam autem læsio considerari meretur, siquidem dubius sit eventus, atque actus tam incommode, quam commode, æque acciderè possit. *L. II. C. de transact. L. 12. C. de inoffic. testam.* Nemo enim lædi videtur, quando casus fortuiti cujusdam eventus utrumque in partem inclinat. *GRAVETT. Conf. 598. n. 10. CONSIL. ARGENT. P. I. Conf. 65. n. 16.*

§. XIV.

*Salarium
Advocato
in lite suc-
cumbenti
debetur.*

Debetur autem Advocato salarium promissum, etiam si succubuerit, victusque cesserit. *arg. L. 10. §. 1. ff. de Negot. gest. B. HORN. Class. XII. Resp. 82. Sæpissime enim vitium materiæ, non artificis est, L. 27. §. 29. ff. ad Leg. Aquil.* Hinc Advocato haud impudandum, si penes ipsum haud steterit, ut victoriam obtineret, *arg. C. 4. Distinct. 43. ibique GLOSSA, quinimo, MARTIALI, si fides habenda, victori Advocato minus, cum præmii pars videatur honor victoriæ, victo vero plus dandum. Sic enim iste, Lib. III. Epigram. 17. ad Sextum scribit.*

Egi,

Egi, Sexte, tuam, pactus duo milla, causam.
 Missi nummos, quot mihi? Mille. Quid est?
 Narralli nihil, inquis, et a Te per dita causa est.
 Tanto plus debes, Sexte, quod erubui.

Confer. SPECVLAT. Tit. de Salar. §. 3. n. 6. ubi refert, nonnullos Advocatos in casum, si succubuerint, majus sibi stipulari salarium, sin vero obtinuerint, minus, cum parte salarii honorem victoriae, vituperium contra causae amissae cum salarii augmento compensantes.

§. XV.

Merito tamen Advocato promissum salarium denegari potest, si culpa, imperitia, aut negligentia causam perdidit, in lite demum succumbens, arg. L. 8. §. 4. in fin. ff. qui satisfacere cog. B. HORNIVS *Class. XII. Resp. 82. pag. 903.* Quid? quod praeterea Clienti ad interesse teneatur, justa opinio WILDVOGEL *Consil. 149. n. 7. et Consil. 205.* MARTINI *ad Ord. Jud. Sax. Tit. 3. §. 1. n. 138. et in Supplem. n. 62.* Nec est, quod, haec procedere ita dubites, licet Advocati culpa levisima sit causa per dita; Artem enim, qui profitetur, ad omne damnum, vel levisima etiam culpa datum, resarciendum tenetur, cum ob artem, quam profitetur, omnem polliceri industriam videatur. §. penult. *Inst. de Locat. Conduct. L. 13. §. 5. ff. Locat. Conduct.* Rogites forsan, quid, si gratis et sine salariis patrocinio, Clienti patrocinium praestiterit, causamque perdidit, sentiendum? At, et hoc in casu de damno, licet levisima culpa datum sit, tenebitur. B. STRYKIVS *de privilegiis Advocatorum Cap. 3. n. 6.*

Non debetur salarium, si sua culpa causam perdidit.

Quid sit artum culpa levisima?

Quid si gratis patrocinium praestiterit?

s. XVI.

*Quid si Ad-
vocatus ab
officio aut
remotus
aut tan-
tummodo
suspensus
fuerit?*

Idem, iudicamus, statuendum, si propter culpam Advocati munere aut prorsus remotus, aut saltem suspensus fuerit. Hoc enim casu promissum salarium petere nequit. MEVIUS *Part. VIII. Decis. 144.* cum ipsius culpa et delictum tertio præiudicare non debeat; Namque, alteri per alterum iniquam inferri conditionem, iniquissimum videtur. *L. 74. ff. de Reg. jur. id quod tamen HONDEDAEVS Vol. 2. Consil. 82. n. 8. et 9. it. n. 24.* qua tempus præteritum quodammodo restringit, ratus, id non procedere, quando tempore præterito quicquam, quod in Clientis utilitatem vergit, gesserit, secus autem se rem habere, si, quicquid gesserit, adeo relevans non sit, ubi tamen iudicis arbitrio relinquendum putamus, quid, quantumque de promisso salario solvendum Advocato. Accidit autem nonnunquam, ut, qui munere Advocacionis semotus fuit, restituatur, non quidem ex causa gratiæ, sed justitiæ. Quod si fit, totum salarium petere ipsi licere, non dubitamus asserere. Etenim si penes Advocatum non steterit, quo minus laborem præstet, integrum salarium, secundum conventionem initam, exsolvendum esse putamus. Vid. CARPZOVIVS *Part. I. Const. I. Def. ult. et Lib. III. Resp. 2. BERLICH. P. 1. Concl. 9. n. 78. seqq.*

s. XVII.

*Si morbo
aut alia ex
causa sit im-
peditus.*

Inde videtur fluere, nec tum promissum Advocato salarium denegandum esse, si morbo, vel absentia, eaque justa, necessaria cumprimis, vel alia justa causa impeditus Patrocinium præstare non potuerit. GAILIVS *Lib. I. Obs. 44. n. 12. BRUNNEMAN. ad L. 1. §. 13. ff. de var. et extraord. cogn. CARPZOV. Part. II. Cons.*

Constit. 5. Def. 10. MEVIUS Part. IV. Dec. 200. n. 6. propterea, quod salaria non laborum saltem respectu, et mercedis instar, sed honorarii loco promitti solent, atque exfolvi *L. 1. §. 3. ff. de var. et extraord. cogn.* et præterea infirmitas atque absentia haud raro æquiparantur. *L. 18. ff. de judic. L. 9. ff. de Procurat. SPECVLAT. in verb. in summa n. 21. Tit. de salar. Advocat.* Multo minus defuncti Advocati heredibus salarii solutio deneganda, si forte ante litem, aut, si annum promissum, ante finem anni mortuus fuerit. Vid *MYNSINGER Cent. 3. Obs. 8. GAILIVS Lib. 1. Obs. 44. n. 12. CARPZOVIVS Lib. 3. Resp. 1. n. 26.* Id quod tamen *IOH. RVDINGER Cent. 1. Obs. 10. n. 15.* restringit ad salarium illius anni, ubi decedit, non vero sequentium reliquorum intuitu, admittit.

§. XVIII.

Equidem *B. STRYKIVS in Not. ad LAUTERBACHII Dissentium Tit. de postulando verb. integrum debetur,* dissentit, nostramque sententiam vulgo quidem receptam, sed in momento juris veram haud esse, tradit. Quicquid enim attinet *L. 15. c. de Advocat. divers. judic.* ad quam communiter provocari solet, monet, hanc solummodo de Advocatorum Fisci salario agere, id vero, quod horum intuitu speciatim ibi constitutum, ad consequentias minime trahendum. Reliquos textus, quos allegat *LAUTERBACHIVS d. l.* accipiendos putat laudatus dissentiens, de salario non promisso, sed jam soluto, quippe quod facilius retineatur, quam petatur, cum jura facilius dent exceptionem, quam actionem, arg. *L. 47. ff. de Obligat. et Act.* qua in re quidem omnes fere consentiunt, salarium scilicet solutum ab heredibus defuncti Advocati repeti non posse,

se, arg. *Leg. fin. C. de Condict. ob causam dat. caus. non secut. L. 1. § 13. ff. de Var. et extraord. cognit.* GAILIVS *Obs. 44. n. 12.* HILLIGER *ad DONELLVM Lib. 18. Cap. 3. Lib. R.R.R.* cautelæ loco svadentes, ut Advocati salarii sibi prænumerari curent. STRYKIUS *d. l.*

§. XIX.

*Refutat
Strykius.*

At enim vero principis Juris sententiam, a nobis allatam supra, maxime convenire judicamus. Namque operæ, quæ præstantur ab Advocatis, propter excellentiam intellectus et doctrinæ, æstimationi non sunt subjectæ, earundemque salaria et honoraria in grati animi declarationem, remunerandi tantum et honorandi ergo, promitti præstarique solent, arg. *L. 1. pr. ff. si. mensor. falsum modum dix.* BARBOSÆ *Theaur. locuplet. Locor. Commun. Lib. VI. C. 12.* qua de causa differunt a mercede, utpote quæ rem, æstimationi subjectam, præsupponit. Deinde salaria et honoraria iis, quos penes non stetit, quo minus operam facerent, deneganda non sunt, sicut in antecedentibus monitum atque deductum fuit, *L. 1. § 13. ff. de Var. et extraord. cognit.* Confer. UMMIVS *ad Processum Disp. II. n. 46.* CARPZOVIVS *Lib. III. Resp. 1. n. 17. et. Resp. II. per tot.*

§. XX.

*Quid si Ad-
vocatus ad
prestandas
operas vo-
catus, non
sit?*

Idem dicendum, si Advocatus ad præstandas operas officiaque vocatus haud fuerit, arg. *L. 1. § 13. ff. de Var. et extraord. cogn. junct. L. 38. § 1. ff. Locat. Conduct.* Sufficit enim, ipsum fuisse paratum ad ea præstanda, et Cliens sibi imputabit, quod ipsum haud imploraverit. Hoc tamen limitari solet, si eo tempore, quo auxilium ipsius haud requisitum fuit, aliis operam præstiterit, tantumque meruerit, ut ipsius lucro quicquam

quam non decefferit. *L. 4. ff. de Affeff. CARPZOVIVS Part. II. Dec. 139. n. 24. STRUVIVS ad Ant. Marthæi de judic. Cap. 3. th. 58.* cum nullum interesse sic urgere possit, cessante autem eo, cesset etiam actio, *L. 27. §. 4. ff. de Pact. L. 11. C. eod.* interim tamen, cum in factò consistat, Advocatum interea aliis operas præstitisse, tantumque mervisse, quantum promissum salarium in se comprehendat, id a Cliente merito erit probandum. Adde quod supra allata sententia limitanda videatur, si per conventionem aliud constitutum sit, quia omnes Contractus ex conventionem legem accipiunt, *L. 1. §. si conveniat ff. depositi. L. non aliter ff. de Legat. 2. CARPZOVIVS Part. I. Const. I. Def. 34. et Lib. III. Resp. 2. n. 1.*

§. XXI:

Quod si Advocatus pluribus in una eademque causa patrocini-um præstiterit, ab iisque salarium Advocato promissum fuerit, dubium non est, quin in solidum singuli teneantur, cum in eo consistat effectus correalis obligationis §. I. *Inst. de duobus reis stipulandi et promittendi.* Nec est, quod cum SCHOEPPERO in *Synops. jur. Privat. Rom. et For. Tit. de duobus reis constituendis n. 3.* casum excipiamus, ubi certa quantitas promissa sit, utpote qui negat, correalem obligationem tunc initam esse, quia quantitas sit ipso jure divisa, et quisque hodiernum pro sua tantum parte teneatur, licet reliqui solvendo non sint, *L. 110. ff. de Verb. Obligat. B. STRYKIUS in Cautel. Contract. Sect. 2. Cap. 5. §. 11.* ideoque cautelæ loco commendat, cavendum esse Advocato, ut, si pluribus præstet officium, singulos, ad integram solvendam summam, obligatos sibi reddat. Namque huic sententiæ e dia-

*Si pluribus Advocatus patrocini-um præstiterit, quomodo salarium per-
Refutatur Schoepfferus,*

C

me-

metro contradicit L. 2. ff. de duobus reis constit. ubi hæcce leguntur verba: *Cum duo eandem pecuniam aut promiserunt, aut stipulati sunt, ipso jure et singuli in solidum debentur, et singuli debent.* et quod attinet L. 110. ff. de Verb. Obligat. alius plane casus, uti nobis videtur, ibidem continetur, scilicet, *si mihi et Titio decem stipuler, ubi ambabus largimur, intuitu Titii, ejusque absentis, inutilem esse stipulationem, nec, nisi ad partem usque dimidiam, valere promissionem.*

§. XXII.

Arbitrio itaque Advocati expositum est, quem dicto in casu ex pluribus Clientibus convenire, solidumque ab eo exigere velit, arg. L. 2. l. 3. §. 1. ff. de duobus reis constit. L. 2. C. eod. quamvis Jure novissimo ille, qui in solidum convenitur, beneficium divisionis, reliquis solvendo existentibus, habeat, Nov. 99. Cap. I. CARPZOV. Dec. 190. n. 19. BRUNNEMAN. ad d. L. 2. et AVTH. hoc ita Cod. de duobus reis SCHILTER EXERC. 48. th. 16. DN. de BERGER. in Oeconomia Juris Lib. III. Tit. 3. th. 4. Not. 6. p. 607. eamque exceptionem non lite tantum pendente, sed et contra ipsam executionem, et ubi jam condemnatus fuerit, adhuc opponere possit. CARPZOVIVS Lib. VI. Resp. 64. n. 18. dummodo antea nondum ea opposita, et in sententia aut expresse, aut tacite rejecta sit. Confer. B. MENCKEN. Tract. Synopt. Proc. Tit. XXXIX. §. 24. seqq. id quod tamen hodie secundum Ordinationem Judic. Sax. Rec. Tit. XXXIX. §. 6. in Saxonia non amplius procedit: namque his in terris contra executionem nullæ exceptiones, quam solutionis, compensationis, transactionis, et rei judicatæ, eæque, ne quidem aliter, nisi in continet liquidæ, admittuntur.

§. XXIII.

§. XXIII.

Quando autem salarium, Advocatis promissum, solvendum sit, discrepantes Doctorum sunt sententia. Equidem, si per conventionem tempus solutionis determinatum, res caret dubio, cum pactis standum sit *L. 1. ff. de Pact.* sin vero nullum intercedat pactum, loci consuetudo, utpote, quæ scripto juri derogare solet, attendenda, *L. 32. §. 1. ff. de Legibus*, hac vero deficiente, ad Leges demum recurrendum *L. 1. §. 10. ff. de Var. et extraord. cogn.*

Quando salarium Advocatis sit solvendum?

§. XXIV.

Cum vero hac de re, quo nimirum tempore salarium solvendum sit, speciales Leges deficiant, tum etiam non poterant non in diversas distractasque sententias abire Doctores. Horum alii, ab initio istud peti posse, contendunt, quorum e numero sunt præter eos, quos refert DAVID DOERING. in *Bibliotheca JCorum* voc. *Advocatus* p. 328. n. 576. KOERNIG. in *Proc. Part. 1. Tit. de Advocatis* p. 162. SICHARD. ad *L. unic. C. de suffragiis. n. 6. seqq.* Salarium enim dicunt, solvi solere, non ut mercedem pro labore, veluti in operariis, sed propter scientiæ probitatem, intellectusque ab initio deberi, hanc dantes instantiam: Sicuti Doctoribus initio disciplinæ docendæ salarium solvendum, per ea, quæ tradit CARDIN. TUSCH. *pr. Concl. Lit. S. Concl. 10. n. 3.* sic eandem obligationem Advocatis, propterea, quod in multis cum Doctoribus docentibus comparantur, principio dandum salarium. vid. STEPHAN. GRATIAN. *Disc. For. Tom. 1. Cap. 186. n. 3.* Addunt & hoc, ab initio statim solvendum esse, quicquid ex dispositione legis debetur. ZACHIAS *de Salar. Qu. 13. n. 17.* existimantes, sa-

Varie Doctorum sententiae referuntur.

Alii ab initio statim salarium peti posse statuunt.

larium, quod solvitur hodie Advocatis a litigantibus, surrogatum esse in locum ejus, quod constitutum fuerat dispositione legis, ZACHIAS *d. l. n. 14.* ideoque concludunt, solutionem statim in principio litis urgeri posse, cum surrogatum sapiat naturam ejus, cujus in locum surrogatum fuit. *L. 10. §. 2. ff. Si quis caut. L. 28. §. 1. ff. de Condit. & Demonstrat.* Denique addunt, salarium, nisi ab initio deberetur, ad heredes minime posse transmitti, quam quidem rationem, pro firmiter concludente non habet BARBOSA *in Cap. Pastoralis de judic.* ratus, salarium promissum deberi quidem Advocatis ab initio, minime autem exinde sequi, credit, hoc initio litis statim præstandum, cum aliud sit, diem cedere, aliud, diem venire. *L. 213. ff. de Verb. Sign.*

§. XXV.

Alii post litem coeptam nondum autem finitam salarium peti posse judicant

Alii, salarium promissum, non quidem statim ab initio, bene tamen ante litis finem, peti posse judicant. Quam sententiam defendunt DAVID DOERING. *d. l. n. 576.* aliique, ibidem allegati. Horum ratio hæc est: Officio nondum inchoato, nec salarium posse incipere. PEREZ. *ad Tit. Cod. de præb. salar. n. 4. & Tit. Cod. de Profess. & Med. n. 6. in fin.* ne vero finis expectandus litis sit, hanc reddunt rationem, quia Advocati de vento vivere non possunt, & uti habet vulgare, judices & Advocati sine conspicio scripturas, videre nequeunt. Quibus addit CARD. *in Clement. 1. de relig. & vener. Sanct. Col. 11.* quod sicuti equus, male pastus, male ambulet; ita nec Advocatus, nisi satisfiat ipsi, bene studere possit. Huc etiam pertinent sequentes versiculi:

Dum

*Dum egrotus infirmatur,
Et Processus ventilatur,
Studeas accipere.
Nam egroto relevato
Et Processu terminato,
Nemo curat solvere.*

§. XXVI.

Tandem alii, salarium in fine demum litis Advo- *Alii sala-*
cato solvendum esse, judicant. *GLOSSA in L. 14. rium finita*
§. si constet ff. commun. Præd. ibique JASON. BARTO- *demum lite*
LUS, BALDUS aliique, a DAVIDE DOERINGIO C. 1. peti posse
allegati. Huc etiam referendus *MYNSINGER. Cent. conten-*
III. Obs. 7, qui in Camera id observari, testatur. Ratio- *dunt.*
nes in eo ponunt, quia fieri possit, ut Advocatus cau-
sam negligenter curet, ideoque melius esse, putant,
non solvere salarium, quam repetere solutum. Ad-
jiciunt Medicis non prius deberi salarium, quam re-
stituta infirmo sanitate, ideoque concludunt, nec pri-
us quicquam, nisi lite demum finita, Advocatis deberi.

§. XXVII.

Quemadmodum vero rationes ultimæ sententiæ a *Media sen-*
ZACHIA de salario d. l. fuscè destruuntur, & pri- *tentia hic*
ma ejus ratio a futuro contingente pendet, *approba-*
cujus nulla in præsentī habetur ratio, nisi prorsus certum *tur.*
& infallibile sit, *L. 29. §. 2. ff. ad Legem Aquil. L. 1. ff. de*
in lit. jur. ita ea, quæ pro stabilienda sententiā pri-
ma allata sunt, hac de re non concludere videntur,
quia salarium, officii intuitu promissum, per supra
monita ad §. 25. non nisi cœpto demum officio,
debetur. Hoc eo usque extendit **PETRUS de RA-**

VEN. in aureo suo *Alphab. lit. O. vers. Officium.* ut, licet electus sit, minime vero administrationem officii susceperit, salarium petere non possit, quamvis vel maxime se muneri subeundo accinxerit, ante susceptionem tamen mortuus sit. Qua de re alteram sententiam in §. 25. allatam, comprobamus, partim quod rationes ibidem melius concludunt, partim quod in dubio via media eligenda, §. ult. *Instit. quibus ex causis manum. non lic.* §. 25. *Inst. de rer. divis.* hac tamen sub limitatione, ut a petentibus Advocatis salarium ante finem litis, Clientes, de patrocinio fideliter praestando, cautionem sibi expetere possint. arg. L. 58. §. fin. ff. Loc.

§. XXVIII.

De palmaris Advocatorum eorumque natura.

Differentia inter salarium, honorarium & palmarium.

Præter salaria minime raro palmaria etiam promitti Advocatis solent, quorum natura est, quum Advocato ex animi grati significatione atque ex liberalitate quid dari vel promitti, ob victoriam, a Cliente solet, TABOR *Tract. de suffragio Pericop. 4. §. 40.* Inter salarium pariterque honorarium, atque inter palmarium id discriminis intercedit, quod salarium et honorarium, non, uti palmarium, victoriae causa, atque ex sola referendæ gratiæ voluntate extraordinaria, sed pro opera et patrocinio, in remunerationem et compensationem, ad instar quasi mercedis, ac pretii, datur & promittitur, conf. JACOBUS GOTHOFREDUS in *Tract. de Saliariis Cap. 1. §. 3.* quamvis negari nequeat, vocem salarii & palmarii haud raro pro Synonymis haberi. Vid. UMMIUS *ad Proc. Disp. 2. th. 10. n. 45.* HIERONYM. MAGON. *Decis. Florent. 12. n. 2.* ubi sic: *Debetur enim Advocatis salarium, quod palmarium seu honorarium honorificentius appellatur.* notandum tamen interim, in sensu latiori hoc admitti posse:

se. B. LAUTERBACHIUS de *Palmario Advocatorum*,
 Cap. 2. th. 5.

§. XXIX.

Ea demum quaestio: utrum pactiones de palmario *Pactum de palmario num sit licitum?*
 praestando; Advocatum inter & Clientem initae,
 sint licitae? inter Doctores, multa cum diffensione,
 agitur. Etenim hujusmodi pactis praebere occasio-
 nem vexandi Adversarium putatur. Insuper praesu-
 mitur, fore, ut, promisso palmario, Advocatus, qua-
 cunque ratione, per fas nefasque victoriam obtinere
 contendat; additur, has in fraudem prohibitae re-
 demtionis litis, pessimo exemplo, inventas esse, easque
 speciem praese ferre avaritiae, quae tamen ab Advocatis
 quam longissime abesse debet. Conf. L. 6. §. 5. C. de postul.
 SPECKHAN. *Cent. 2. Class. 4. Qu. 45. n. 1.* ZOESIUS
ad ff. Tir. de postulando. n. 7. BARBOSA *ad L. 5. Cod. de*
postul. Quinimo etiam creditur, ob metum concus-
 sionis, pacta & contractus inter Advocatum ejusque
 Clientem videri prohibitas. L. 6. §. 2. *Cod. de postul.*

§. XXX.

At enim vero distinguendum hic esse judicamus in- *Distingui- tur inter palmarium litis pendente & ea finita promissum.*
 ter palmarium, quod lite finita demum, et id,
 quod durante adhuc lite dari, promittive solet. In eo
 enim, cum, quicquid datur, promittiturque, ex laetitia
 exultante, animique voluptate, ob litis victoriam,
 prospero ductu partam, dari promittique soleat, ideo-
 que cessent rationes dictae, quid, quaeso, subesse pote-
 rit illiciti? Confer. PAULUS BUSIUS in L. 4. §. in bo-
 norariis, ff. de extraord. cognit. ubi, tametsi, inquit, re be-
 ne succedente, liberale utcumque premium largiri parti bo-
 nestum Advocato sit, quod confirmat pariter MENO-
 CHIUS

CHIUS *de Arbitrar. Jud. Quæst. Cas. 522. n. 9.* Unde FARINACIUS *Prax. Crim. Qu. 106. n. 50.* asserere haud dubitat, nec pactum de quota litis, quod alias Advocatis prohibitum est *L. 5. et 6. Cod. de postul.* causa tandem finita, vetitum esse, sed Actorem, victoria reportata, partem rei, vel quantitatis adjudicatæ, Advocato cedere posse. Lite enim sopita amplius pactum de quota litis parum recte dicitur, cum lis posthac non superfit. Confer. B. BRVNNEMANNVS *Tract. de Cession. Act. Cap. 2. n. 49. et n. 56.*

§. XXXI.

Quid si lite adhuc pendente palmarium promissum sit?

Dubii vero plusculum habet quæstio, an palmarium promissum vel datum, censendum sit validum, quam durante adhuc lite, sub conditione hac, eumque in casum facta promissio, si victoriam litis reportaverit Advocatus. Dantur non pauci, qui affirmant, idque, monente B. BRVNNEMANNO *in Tract. de Cess. Act. Cap. 2. n. 48.* vel ideo, quod hæc quæstio pro marsupio fit; quare etiam JACOBVS BOVICIUS *de Advocatis Cap. 44. p. 346.* scribit: *illud autem dubitationem habere non existimamus, licere nimirum Advocato cum Cliente hoc modo pacisci: si Victor existas viginti solves, si causa cecideris, nihil omnino, quod nos, aliquando fecisse recordamur, Clientibus talem conditionem ac pactionem sponte offerentibus, confer. JACOBVS MENCHIUS de Arbitr. Jud. Quæst. Cas. 522. n. 8. BERLICH. P. 1. Concl. 9. n. 76. CARPZOVIVS P. 1. Const. 1. Def. 24. n. 4. et Def. 34. n. 2. PAUL. CHRISTIN. Vol. II. Dec. 99. n. 27.* qui tali in causa Supremam Curiam Mechlinensem pro Advocato judicasse, eidemque optimum palmarium, in casum victoriae promissum, adjudicasse refert.

§. XXXII.

§. XXXII.

Alii contra recedunt ab hac opinione, ita tamen, *Dissentiunt alii.*
 Aut certos quosdam casus excipiant, quos B. LAU-
 TERBACHIUS in *Dissert. de Palmario Advocatorum th.*
27. seqq. refert, de singulis, quid sentiat, subjiciens.
 Nostram ut dicamus sententiam, non diffitemur, omnia ejusmodi pacta, quæ durante & nondum finita lite inter Advocatum ejusque clientem ineuntur, *Nostra sententia ad-*
 prorsus invalida atque illicita censenda esse, propter *ditur.*
 rationes in §. 29. adductas: Quæ sententia nostra confirmatur in *Ord. Judic. Sax. Recogn. Tit. III. §. 1. circa fin.*
 ibi: und wie ihnen ohnedem in denen Rechten de
 quota litis zu transgiren/ oder Processu zu redimiren/
 und an sich zu handeln verbotthen; Also wollen
 Wir hiermit/ und aus bewegenden Ursachen/
 und wegen des öftters versührten Mißbrauchs
 denenselben gleichfalls in casum victoriae oder finitæ
 litis, absonderliche Palmaria oder Honoraria zu stipuliren/
 untersaget/ und es da nichts desto weniger
 geschehen solte/ alle dergleichen Pacta und
 Versprechungen hiermit vor ungültig erkläret
 haben. Doch bleibet denen Clienten nach geendig-
 ten Process, aus freyen Willen/ gegen ihre Advocaten/
 so ihnen in ihren Sachen treulich gedienet/
 ihre Erkantlichkeit zu bezeugen unbenommen.

D

§. XXXIII.

§ XXXIIL

Illicita pal-
marii pro-
missio, num
jurejuran-
do posse
confirmari?

An Juro
Canonico?

Inde putamus fluere, promissionem palmarii, qua-
tenus legibus est prohibita, nec juramento acce-
dente corroborari, validamque reddi. Id quod, qua
Jus Civile, eo minus dubii habet, cum juramentum
tale, sit accessorium, ideoque naturam actus princi-
palis consequatur, majorem haud habens validita-
tem, quam quidem ipsum negotium alias in se ha-
bere videtur. *L. 5. C. de LL.* At enim verò e Juris
Canonici principiis magis dubia censenda quæstio :
Secundum hoc enim juramentum præstitum servan-
dum, licet actus alias nullus sit. *Cap. 28. X. de jurejur.*
Cap. 2. de pactis in 6to. quod & hodie in Praxi sequi-
mur. Sed quid? nihilofecius nullo, ne quidem Ca-
nonico Jure, pactum tale, jurejurando corrobora-
tum, servandum esse judicamus, cum, quemadmo-
dum sæpius monuimus, pacta ejusmodi atque con-
ventiones Advocatis anfas præbere soleant, quo-
cunque modo, licitis illicitisque mediis, fraude &
mendaciis, corruptionibus, per fas, nefasque victo-
riæ palmam extorquendi, quo tamen pacto lites haud
raro protrahuntur, & ipsa Respublica admodum
graviter læditur. Et quid tandem? impiam vocant
ipsa sancita Juris Canonici promissionem, quæ scele-
re adimpletur, in eaque fidem potius rescindendam,
C. 5. C. 22. Qu. 4. quinimo juramentum iniquitatis
vinculum non esse debere, probatur *C. 18. seqq. C. 22.*
Qu. 5. nec etiam juramentum servandum esse, quo
tertius, multo minus, quo Respublica læditur, asse-
ritur

ritur *Cap. 28. X. de jurejur.* Accedit, actum, ubi cum cliente Advocatus lite pendente, & causa nondum finita, contrahit, de litis eventu in casum victoriae paciscens, penitus vetari, *L. 6. §. 2. L. 5. C. de postulando. L. 1. §. 12. ff. de extraord. cognit. arg. L. 6. §. fin. C. L. 7. mandati.* quæ autem legibus absolute prohibita sunt, juramento confirmari nequeunt, utpote in pacificentium arbitrio haud posita, ut ipsorum pactis, tanquam privatorum, tolli possint, præsertim, quum speciem delicti, contineant. *DN. BOEHMER Jus Ecclesiast. Protest. Lib. II. Tit. 24. §. 24.*

§. XXXIV.

Restat, ut de Advocatorum honorariis, agamus quæ Advocati petere possunt, etsi promissa non sint *L. 1. princ. et §. 10. ff. de Var. et extraord. cogn. L. 13. §. 9. C. de jud. TRENTAC. Lib. 2. Tit. de postulando Resp. 1. n. 14. FINCKELTHAUS Obs. 98. n. 46. seqq.* quinimo etiam victoria non reportata, *CARPZOVIVS Lib. III. Resp. 3.* nisi culpa negligentiaque causam amiserint, quo casu, cum ad damni restitutionem teneantur, honorarium illis, vel ideo magis, denegandum. *arg. L. 8. §. 4. in fin. ff. qui satisfacere cog. B. HORNIVS Class. XII. Resp. 82. p. 203. b. addatur Ordin. Saxon. Sportularum atque Expensarum sub dato d. 10. Januarii 1724. promulgata,* ubi sic in fine: Jedoch sollen die Advocaten behörigen Fleiß und Treue anwenden.

De honorariis Advocatorum.

§. XXXV.

*Quomodo
saxari de-
beant labo-
res Advoca-
torum.*

Advocatorum labores ex quo censeantur, figillatim jure civili nihil habetur, cum labor ingenii inter res inæstimabiles referatur. HAHNIUS ad WESSENBECIVM *Tit. Mandati n. ult.* CARPZOVIVS in *Process. Tit. I. Art. 1. n. 51.* Interea peccat Advocatus, a cliente summæ quantitatem exigens immodicam. Et hic enim modus servandus, ne sub specie compensationis laborum, spoliatur alii, JACOBVS GOTHOFREDVS *de salar. Cap. 7. th. 1.* Qua propter, immodico honorario petito, ad judicem merito referatur causa, qui ex bono et æquo, quid, quantumque debeat, pronunciat, quemadmodum laudatus GOTHOFREDVS *c. l. C. 2. th. 3. lit. b. ex L. 1. §. 10. ff. de Var. et extraord. cognit. docet.* Honorarii vero quantitas pro modo litis, Advocati facundia, et fori consuetudine, æstimatur. *L. 1. §. 10. L. 4. ff. de postulandq.* ita tamen, ut monente DN. MARTINI ad *Ordin. Judic. Saxon. Tit. III. §. 1. n. 76. et 250.* non foliorum, quæ conscripta sunt, habenda tantum ratio, sed ad ingenii felicitatem etiam, et ad realia allata, attentendum sit. Advocatorum enim est officium, uti oratione circumcisa et brevi, pauca eaque bona, allegare, esse facundum, non garrulum et procacem, qui, quicquid in buccam, effluit, evomitque. DN. MARTINI *d. l. in Supplem. n. 27. 28. 29. 30.*

§. XXXVI.

*Quid in
Saxonia?*

In Saxonia peculiare, uti monuimus supra *Mandatum Regium sub die 10. Januarii 1724.* prodiit, quo singuli Advocatorum labores æstimati leguntur. Cum vero omnes ad certam æstimationem adstringi non potue-

tuerunt, tum in *Mandato Regio Taxæ dictæ præmis-*
so, §. 14. dispositum reperitur: Es bleibe aber den
noch denen Advocatis unbenommen/ wenn Sie bey
wichtigen/ weitläufftigen und mühsamen Sachen/
ein mehrers verdienet zu haben vermeynen/ solches/
und was sie von ihren Principalen vor ihre labores
zu prærendiren befugt zu seyn/ glauben/ bey dem recht-
lichen Verfahren ad Acta, und unter die Schriff-
ten und Deductiones bey Subscription ihres Nah-
mens zu liquidiren/ und um dessen richterliche Er-
mäßigung anzusuchen/ die dann nach Gelegenheit
der Personen/ der Zeit und angewandten Mühe/
Fleißes und anderer Umstände/ ex bono et æquo
bey dem nechsten Rescript oder Urtheil mit erfol-
gen soll.

§. XXXVII.

Utrum vero *Advocatus æstimationem legalem, la-*
boribus suis constituram, paciscendo desuper cum
Cliente, excédere, sibi que ab eo summæ quantitatem
majorem stipulari possit, non sine ratione quæritur?
HUBERUS in Prælectionibus Jur. Civ. Tit. de extraord. sibi stipula-
cognit. et si iudex litem suam fecerit §. 4. judicat, Advoca-
ri possit?

turum vero *Advocatus æstimationem legalem, la-*
boribus suis constituram, paciscendo desuper cum
Cliente, excédere, sibi que ab eo summæ quantitatem
majorem stipulari possit, non sine ratione quæritur?
HUBERUS in Prælectionibus Jur. Civ. Tit. de extraord. sibi stipula-
cognit. et si iudex litem suam fecerit §. 4. judicat, Advoca-
ri possit?

risprudentia sit res inæstimabilis, tum quod Taxæ ju-
 diciales istud, quod minimum est, quo Clientes de-
 fungi queunt in Contradictorio, exprimant, non quod
 pro dignitate meritoque Artis honorario sufficiat. At
 contrarium, qua Saxoniam potissimum, verius judi-
 camus, nec Advocatum plus, quam in Taxa præscri-
 ptum, ne paciscendo quidem, a Cliente sibi stipulari
 posse, firmiter statuimus. Licet enim in se Jurispru-
 dentia res videatur inæstimabilis, ut videlicet horum

D 3

intu-

intuitu, qui eam exercent, tribui merces, eaque certa constitui nequeat, et proportionata; Principis tamen curæ providæ liberum erit, in suorum subditorum salutem, ne nimia improborum Causidicorum avaritia, bonis spoliatur, publica lege decernere, quid, quantumque Advocato pro labore sigillatim dari velit. Quid enim? si, Advocato plus petente, quam quidem fas videtur et æquum, iudicis ex arbitrio decernendum operæ pretium; Multo magis, Advocatorum operas censendi potestas Principi integra sit, oportebit. Accedit, Taxarum, æstimationumque finem in eo rarissime positum, ut ostendatur, quicquid forsâ ad minimum pro labore queant Advocati petere, ut potius in favorem Clientum, ne plus ab his, quam constitutum determinatumque, possit exigi, promulgari ejus generis Mandata videantur. Referendum huc in Saxonia nostra *Mandatum Regium sub dato d. 10. Januarii 1724.* promulgatum, ubi sic disponitur: **Damit auch von denen Advocaten und Procuratorn ihren Principalen / Clienten und Constituenten zur Ungebühr nichts abgefordert / noch sonst jemand mit allzu hohen Liquidationen übersetzt werden könne / haben wir gleichergestalt die Gebühren derer Advocaten und Anwalde in eine billigmäßige Taxam bringen lassen / nach welcher sie hinfort ihre Arbeit und Bemühung lediglich bezahlet nehmen / und keinen mit Ansetzung eines mehrern beschwehlich fallen sollen.**

§. XXXVIII.

Quamvis autem, uti in antecedentibus dictum fuit, nec pactio in contrarium, vel maxime etiam iurejurando a cliente corroborata, admittenda, MARTINI ad *Ordin. Judic. Sax. Tit. III. §. 1. n. 244.* ibique allegati Dd. Attamen, si Clientis ultro, suaque sponte plus offerat Advocato, atque exsolvat, id salva conscientia ab Advocatis accipi posse, probant. INNOCENT. ad C. *quia plerique 2. vers. sed quid dices X. de immunitat. Eccles.* BENIUS de privilegiis *JCorum Part. III. lib. 73. n. 8.* addantur TRENTAGINQVIUS in *Var. Resol. L. 2. de postul. Resol. I. n. 2.* & GUIDO PAPA *Decis. 90.* qui, Advocatum, plus constituto pretio exigere posse, asserunt, si causa videlicet sit ardua, ut propterea majorem operam adhibere cogatur, quamquam dubitamus, an Advocatus in Saxonia majorem summam pacisci sibi queat, ob verba in §. 36. *Mandati Regii supra commemorati.*

Quid si iurejurando confirmata sit, pactio? Quid si sponte plus offerat Clientis?

§. XXXIX.

Præter salaria promissa et honoraria promerita, Advocatis etiam expensæ debentur alimentorum, vectura atque similitum, *Behrung und Fuhrlohn.* SURD. de *Aliment. Tit. I. Qu. 68. n. 1. et Tit. IV. n. 6.* *Corganisches Ausschreiben/Tit. von Advocaten/S. so ein Rechtsgelehrter/ibi: aber nothwendiger Behrung.* Equidem B RIVINUS ad *Ord. Jud. Sax. Tit. XXXVI. Enunc. 23.* falli dicit, Advocatos, si sibi habeant persvasam, non modo pro singulis parasangis unum thalerum possunt.

Advocati præter salaria ac honoraria sumtus alimentorum vectura et similitum petere possunt.

lerum, cum cæteris sumtibus erogatis, sed præterea etiam honorarium pro navata opera deberi, hac inductus ratione, quia Advocatorum copia ubique locorum detur. At enim vero, uti Clientis in arbitrio positum, cujus Advocati consiliis uti velit, ejusque etiam e longinquo adducti; ita hoc factò, sumtus in iter factos, *die Reise-Kosten*/ præter honorarium pro opera, eo magis solvere tenetur, præsertim cum, qua Saxoniam, in Taxa, Advocatis præscripta, n. 25. expresse dispositum inveniatur, Advocatis præter expensas vecturæ atque alimentorum pro singulis miliaribus, si titulo Doctoris vel Licentiatii insigniti sint, thalerum, sin minus, 16. grossos a clientibus solvendos esse. Interim hoc concedimus, si Adversarius in restitutionem expensarum condemnatus fuerit, sumtus, in Advocati, e longinquo adducti, iter factos, repeti minime posse, ubi eo in loco, quo causa ventilata est, Advocatus ejusdem conditionis & qualitatis haberi potuerit, cum factum tale, sine necessitate susceptum, tertio præjudicare nequeat, quo de casu etiam præjudicium, quod c. l. adducit B. RIVINUS agere videtur. Neutiquam vero Advocatus, vel Procurator, damnum, quod in itinere passus est, vel si quid alias perdidit, a cliente repetere poterit, cum casui magis, quam mandato, id imputandum. L 26. s. 6. ff. Mandati. BERLICH P. 1. Concl. 10. n. ult.

*Quid si
damnum
in itinere
passus?*

§. XL.

§. XL.

An Advocatus, propriam orans causam, victoria reportata, ab Adversario, in expensas condemnato, honorarium petere, atque exigere possit? inter se variant Doctores, sicuti pluribus id deducit JOHANNES SEBASTIAN OHEIM in *Dissertat. de Salario Advocati in propria causa vincens*. Recte tamen monet DN. WERNHERUS *Part. VI. Obs. 279.* usu fore receptum esse, quod tunc Advocatus salarii ac honorarii nomine nihil petere queat, nisi probet, proprium Processum dum curaverit, sese impeditum fuisse, quo minus aliis patrocinari potuerit, vid. *L. n. s. 1. ff. ad exhib. CARPZOVIVS Part. I. Coss. 31. Def. 12.* Quid autem? cum difficillima sit ista probatio, ut ideo nihil consecuturus videatur Advocatus, tum sane utilis hæc cautela notanda, ut in propria causa alterius Advocati opera, vel saltem ejus subscriptione utaris. DN. WERNHER c. 1. Interim hoc non transgrediendum, Advocatum, si socius sit in causa communi, pariterque munere Advocati fungatur, a reliquis restitutionem expensarum, subtracta tamen rata sua, si causa utilitas simul ad ipsum spectet, rectissime, & jure, petere posse: Namque, si in propria causa Advocatus per modum Interesse, et damni restitutionem expensarum ab Adversario petere potest, quidni socio idem comperere beneficium, asseramus? cum patrocinii præstatio a causa societatis separata sit, et nemo gratis laborem in se suscipere teneatur. Accedit, quod alii Advocato, majorem forsan, vel minimum eandem

Num in propria causa facta expensas ab Adversario repetere possit?

Cautela traditur.

Quid in causa communi?

E

eandem

eandem summam solvere debuissent. Confer. GALLIUS *Observ.* l. 1. n. 20. CARPZOVIVS *in Proc.* Tit. XXIV. Art. 2.

Quando Advocatis honorarium solvendum?
Hoc denique notatu haud indignum, Advocatis honorarium promeritum non finita demum lite, sed in singulis statim Terminis in judicio observatis, simul ac finitus est Terminus, deberi, adeo, ut insolvendo, si morosus sit Cliens, patrocinium ulterius declinare queat. Advocatus. MENOCHIVS *de Arbitrar. Jud. Quæst. Lib. 2. Cas. 494. n. 8.* B. STRYKIUS *de privilegiis Advocatorum Cap. III. n. 6.* Quum vero, quod sæpius accidit, ratione quantitatis dubium obvieniatur, in *Ordin. Judic. Sax. Rec. Tit. XXXVI. §. 3.* sequentia eo de casu disposita leguntur: *Es haben auch so wohl die Richter / als Advocaten iederzeit vor Verschickung derer Acten, eine richtige Liquidation ihrer Gebühren zu übergeben / damit darüber in dem Urtheil zugleich erkannt werden könne / und da solches nicht geschähe / bleibet der Punct derer Expensen bis zu künftigen Termin und Verfahren ausgeset.*

In Causis pauperum honoraria num peti possint?
Qua de honorariis hucusque dicta fuerunt, ea in causis pauperum, qui jura paupertatis legitime consecuti sunt, paulo aliter se habent. Extra Saxoniam enim, nisi peculiaris Advocatus pauperum, constitutus, cui publicum salarium statutum, ex Fisco, in causis pauperum, Patrono satisfieri solet. arg. *L. 9. §. 5. ff. de Officio Procons. L. 19. ff. de pæn.* ORD. CRIM. Art

Art. 47. præsertim cum Advocatus extraneus patrocinetur, qui multo minus ad operam gratis præstandam, obligatus est, arg. L. 1. §. 10. & 12. ff. de extraord. cognit. Cap. 16. X. de præscr. At in Saxonia; in judiciis præsertim inferioribus, & ubi specialis pauperum Advocatus constitutus non est, sequentia in ORD. JUDIC. SAX. RECOGN. Tit. 1. §. 12. disposita sunt: Daß zuzörderst ein Advocatus in loco judicii, oder da keiner daselbst zu finden / aus dem nächst angelegenen Orte / zuzuordnen / welcher denn ohne gnugsam erhebliche Ursachen dem angesonnenen Patrocinio bey Vermeidung der Suspension a Praxi sich nicht zu entziehen / noch vor seine Mühe und Schrifften / auffer / was den nöthigen baaren Verlag / auch Reise- und Zehrungs- Kosten betrifft / pendente Processu, und biß zu dessen Austrag etwas zu fordern / oder zu nehmen / nichts desto weniger aber inzwischen die Sache seinem besten Wissen und Gewissen nach wohl zu beobachten / und dabey nichts zu versehen / oder zu versäumen / widrigen falls aber dem Parth vor allem durch seine Verwahrlosung zugezogenen Schaden selbst zu stehen und zu haften hat.

§. XLIII.

Reportata a paupere victoria, vel per transactionem, vel per sententiam, aut vitæ meliori sorte a fatis indulta & auctis facultatibus, pauper d. l. §. 14. Advocato pro merito in causa honorarium, quod propterea a Termino ad Terminum von Zeit zu Zeit bey jedem Termin ad Acta consignandum, statim,

Quid si victoriam in causa reportaverit aut ad meliorem sortem pervenerit?

Quid si succubuerit?

vel ad minimum intra Terminum Saxonicum, sub pœna executionis, vel carceris, solvere tenetur; Sin vero succubuerit, pariterq; ex Actis appareat, ipsum contra juramentum malitiæ temere litigasse, non solum ad solutionem expensarum condemnandus, sed & si has restituere non valeat, aut carceris pœna plectendus, aut eo usque compellendus est, ut operis suis, *durch Arbeit* / Advocato & Adversario æque satisfaciatur.

§. XLIV.

Que actiones ad petenda salaria ac honoraria Advocata ac honoraria competant?

Actiones ad petenda salaria ac honoraria Advocatis competentes, varie distinguunt Doctores, quemadmodum patet ex MULLERO ad STRUYTUM *Tit. de postulando Tb. 2. lit. γ.* Aut enim, dicunt, si nulum sit promissum salarium, *extraordinariam persecutionem*, seu *implorationem Nobilis Judicis Officii*, competere, juxta *L. 1. §. 12. ff. de var. & extraord. cognit.* aut, si ejusmodi promissio facta sit, videndum esse afferunt, numquid certi, incertive, salarii loco, promissum sit; Priori in casu *conditionem certi*, posteriori *actionem ex stipulatu* competere judicant. Vid. §. 1. *I. de Verb. Oblig. L. 24. ff. de Rebus credit.* At enim vero, ad has, aliasque actiones, quas passim in medium proferunt Doctores, sine necessitate, hodie cum primis, transcendum fieri putamus, tum, quod salaria atque honoraria Advocatorum extra ordinem peti solent. *L. 7. ff. Mandati tt. ff. de extraord. cognit.* HAHNIUS ad WESENBECIUM *Tit. Mandati n. ult.* CARPZOV. *in Proc. Tit. I. Art. I. n. 51.* tum etiam, quod hodie ex quovis nudo pacto, ex deliberata animi sententia inito, valida

valida actio potest institui. B. STRYKIUS *in Usu Moder-*
no ff. Tit. de pact. §. 2.

§. XLV.

Quinimo Advocatus, ut obtineat salarium, vel ho- *Potest et-*
norarium promeritum, poterit sibi consulere, *iam uti re-*
exceptione doli mali, per retentionem Actorum ac *entione*
instrumentorum, arg. *L. 25. §. fin. L. 26. L. 46. §. 6. ff.*
de procurat. L. 53. ff. de pact. GALLIUS L. II. Obs. 12. n. 5.
DN. TROPANEGER *de retentione Actorum Advocato*
ob salarium non solum competente §. 15. Si enim farto-
ribus & futuribus pro mercede jus retentionis com-
perit, qua vestes & calceos, usque dum ipsis, licet
materia aliena sit, satisfiat, prout statuunt BALDUS
in L. ult. C. Commodati. n. 1. GALLIUS d. l. multo mag-
gis Advocatus, cujus salarium ac honorarium majo-
ris dignum favoris, Acta atque instrumenta, donec
satisfiat, retinere poterit, arg. *L. 14. §. 1. ff. commun. Limitatur.*
druid. id quod tamen fallit in Actis publicis, quæ, ut
exhibeantur, Reipublicæ interest, nec jus retentionis
tertio, multo minus publicæ utilitati, quæ semper
privatæ præferenda est, nocere debet, *L. 51. §. ult. ff.*
ad L. Aquil. CARPZOV. Part. II. Cons. 25. Def. 23. n. 6.

§. XLVI.

Illud postremo observandum hoc loco putamus, *Ratione bo-*
Advocato ratione salarii atque honorarii promeri- *norarii ac*
ti foro singulari gaudere. Monente enim DN. de *salarii gau-*
BERGER *in Supplementis Elect. Disc. For. P. 1. Tit. 5. n.* *dent Advoc-*
cati foro
E 3 *4. p. 22. singulari.*

4. pag. 22. Advocatus coram iudice causa & ubi patrociniū præstitit, Clientem ratione salarii ac honorarii convenire potest, licet hic alioquin eum pro competente non agnoscat, propterea tamen imprimis, quod quasi contrahitur in iudicio, nec causæ connexio dividenda. Præterea ejusmodi salaria & honoraria jure peculii quasi castrensis gaudent, si debeantur sub patria potestate constituto. B. BEYER ad ff. Tit. de postulando, §. 40. Refert etiam B. BRUNNEM. Consil. 13. salarium Advocati, qui feudi causam tutatus est, inter onera istius feudi, & NICOLAI Resol. 18. Advocato ratione promissi salarii, vel honorarii promeriti, privilegium prælationis tribuit, ea potissimum in re, quam suo conservavit patrociniū, quamvis id hodie in Saxonia, ubi per *Ordin. Recogn.* privilegia personalia una cum hypothecis tacitis sublata sunt, non multum utilitatis amplius præstet. Afferitur insuper, salaria ac honoraria, cum ad victum pertineant, privilegium habere immunitatis ab Arresto, quinimo, executionem in ea fieri non posse, nisi deficientibus aliis bonis, moment MEVIUS *Part. VIII. Dec. 433.* CARPZOV. *Part. I. Const. 29. Def. 32.*

Jura peculii quasi castrensis habet. Alia privilegia adducuntur.

§. XLVII.

Conclusio.

Plura adhuc hic, quæ materiæ splendoris quid arcescere poterant, adducere licuisset; Verum, dum pro temporis & instituti ratione hæc proposuimus, satis putamus factum officio nostro. Faxit præpotens NUMEN, ut, quicquid a nobis suscipitur impofterum, istud semper in proximi vergat utilitatem, atque emolumentum, sanctissimique sui NOMINIS gloria unicus omnium nostrorum conatuum

scopus sit &

F I N I S.

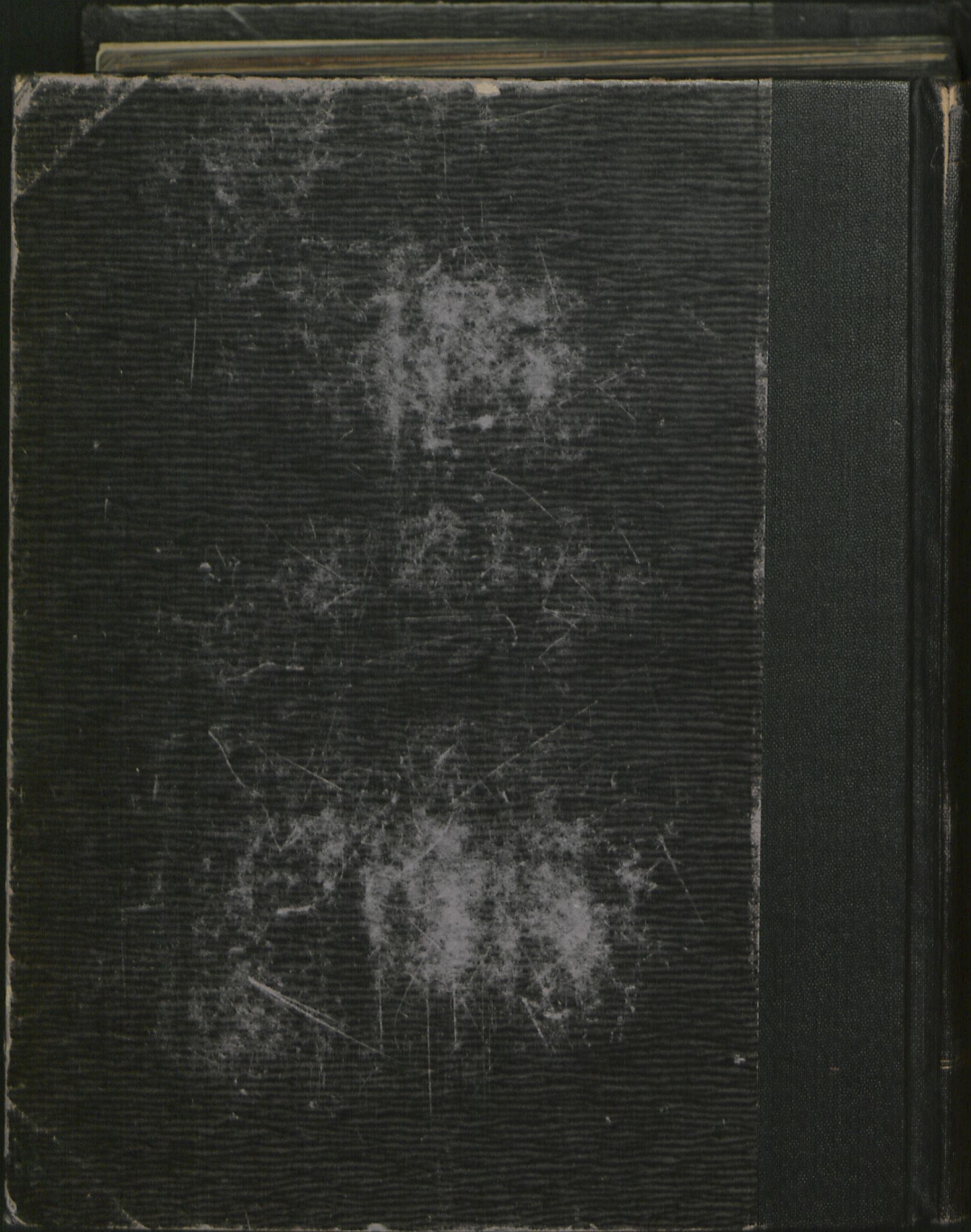
Wittenberg, Diss., 1727 A-50

ULB Halle 3
003 612 600

Sb.

Pro. 11. num. 33.

#18

1727 1800

20

Q. D. B. V.

DISSERTATIONEM INAUGURALEM JURIDICAM
DE EO QVOD JUSTUM EST

CIRCA

SALARIA AC HONORARIA
ADVOCATORUM

PRÆSIDE

JOHANNE GODOFREDO
KRAUSIO, D.

INSTIT. IMPER. PP. CURIÆ PROVINCIALIS
SCABINATUS ET FACULTATIS JURID. VITEMBERG.
JUDICII ITEM PROVINCIALIS INFERIOR. LUSAT.
ASSESSORE

PRO LICENTIA

SUMMOS IN UTROVE JURE HONORES
AC PRIVILEGIA

RITE CAPESSENDI

AD DIEM IV. NOVEMBR. MDCCXXVII

IN AUDITORIO MAJORI

HORIS ANTE ET POST MERIDIEM CONSVETIS

PUBLICÆ CENSURÆ SUBJICIT

JOH. FRIDERICUS AUTENRITH
VITEMBERGENSIS
ADVOCATUS ET NOTAR. IMMATR.

VITEMBERGÆ, EX OFFICINA FINCELIANA.

PAO

